

רשומות

ספר החוקים

1 בינואר 2017

2593

ג' בטבת התשע"ז

עמוד

320 חוק סיוע כלכלי לעידוד לומדי תורה וסטודנטים נזקקים, התשע"ז–2016

חוק סיוע כלכלי לעידוד לומדי תורה וסטודנטים נזקקים, התשע"ז-2016*

1. מטרה
מטרתו של חוק זה לעודד לומדי תורה וסטודנטים נזקקים בלימודיהם באמצעות מתן סיוע כלכלי על פי אמות המידה הקבועות בחוק זה לגבי לומדי תורה, ועל פי הוראות חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958¹, ושיקול דעתה של המועצה להשכלה גבוהה, כמשמעותה באותו חוק, לגבי סטודנטים.
2. בהגדרתו –
"דירה" – כהגדרתה בחוק המכר (דירות), התשל"ג-1973²;
"הכנסה" – הכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה³, אף אם הופקה, נצמחה, או התקבלה מחוץ לישראל, למעט תמיכה הניתנת ללומד תורה מהכולל, ולרבות –
(1) גמלה כהגדרתה בחוק הביטוח הלאומי, למעט קצבת ילדים המשתלמת לפי סימן ב' בפרק ד' ולמעט גמלה בשל ילד נכה המשתלמת לפי סימן ו' בפרק ט' לאותו חוק;
(2) גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980⁴;
(3) מלגה המשתלמת ללומד תורה בשל היותו חוקר במכון מחקר תורני, לענין זה, "מכון מחקר תורני" ו"מלגה" – כהגדרתם בסעיף 9(29) לפקודת מס הכנסה;
"חוק הביטוח הלאומי" – חוק הביטוח הלאומי, התשנ"ה-1995⁵;
"חוק שירות ביטחון" – חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986⁶;
"כולל", "כולל יום שלם" ו"כולל חצי יום" – כמשמעותם במבחני התמיכה;
"לומד תורה" – אזרח ישראלי או תושב ישראל הלומד בכולל יום שלם או בשני כוללים חצי יום, בהיקף שעות כמפורט להלן, לפי העניין;
(1) אם ניתן לגביו צו דחיית שירות לפי סעיף 22ב או 26 לחוק שירות ביטחון – בהיקף שלא יפחת מהיקף השעות הנדרש לפי סעיף 26כג(א)(1) לאותו חוק (בפסקה זו – ההיקף הנדרש), ואם הוא נמצא בהכשרה תעסוקתית מיועדת כאמור בסעיף 26ג לחוק שירות ביטחון – בהיקף שלא יפחת מההיקף הנדרש בהפחתת מספר השעות שבהן הוא נמצא בהכשרה תעסוקתית מיועדת ולכל היותר בהפחתת 15 שעות בשבוע;
(2) אם לא ניתן לגביו צו דחיית שירות כאמור בפסקה (1) –
(א) אם הוא לומד בכולל יום שלם – בהיקף שלא יפחת מ-35 שעות שבועיות;
(ב) אם הוא לומד בשני כוללים חצי יום – בהיקף שלא יפחת מ-40 שעות שבועיות;

* התקבל בכנסת ביום כ"ו בכסלו התשע"ז (26 בדצמבר 2016); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 1075, מיום כ"ו בתמוז התשע"ו (1 באוגוסט 2016), עמ' 1466.

¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

² ס"ח התשל"ג, עמ' 196.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 30.

⁵ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

⁶ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

מבחני התמיכה – מבחנים לחלוקת כספים לצורך תמיכה של משרד החינוך במוסדות תורניים – לימוד ופעולות, שקבע השר בתוקף סמכותו לפי סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985⁷;

"קטין" – כמשמעותו בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962⁸;
"השר" – שר החינוך.

3. (א) לומד תורה יהיה זכאי לקבלת סיוע כלכלי בהתאם להוראות חוק זה, אם מתקיימים זכאות לומד תורה לקבלת סיוע כלכלי לגביו כל אלה (בחוק זה – לומד תורה זכאי):

- (1) בחזקתו של לומד התורה שלושה ילדים קטינים לפחות;
- (2) לומד התורה, בת זוגו וילדיו הקטינים אינם בעלים של דירה, למעט דירה אחת המשמשת למגורים, ואינם בעלים של קרקע שערכה עולה על 36,000 שקלים חדשים, ולא היו בבעלותם דירה או קרקע כאמור במהלך השנה שקדמה להגשת הבקשה לקבלת סיוע כלכלי לפי סעיף 4;
- (3) לומד התורה, בת זוגו וילדיו הקטינים אינם בעלים של רכב מנועי ששווי עולה על 25,000 שקלים חדשים או סכום אחר שייקבע בתקנות, ואינם בעלי מניות בחברה; לעניין זה – "בעלים של רכב מנועי" – לרבות מי שנוהג ברכב המנועי מנהג בעלים אף אם אינו רשום כבעליו;

"רכב מנועי" – כהגדרתו בפקודת התעבורה⁹, למעט רכב המשמש את ילדו הנכה של לומד התורה שנקבעה לו זכאות לניידות לפי חוק הביטוח הלאומי, ולמעט רכב המשמש את לומד התורה, בת זוגו, הוריהם או ילדיהם לשם קבלת טיפול רפואי הניתן מחוץ לביתם, לפי תכנית טיפולים שנקבעה מראש או שש פעמים בחודש לפחות, במהלך תקופה של שלושה חודשים לפחות;

(4) סך ההכנסה של לומד התורה ושל בת זוגו, יחד (בסעיף זה – הכנסה משותפת) אינו עולה על 14,400 שקלים חדשים לשנה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א)(4), לומד תורה שמתקיימים לגביו התנאים המפורטים בפסקאות (1) עד (3) של אותו סעיף קטן יהיה זכאי לקבלת סיוע כלכלי בהתאם להוראות חוק זה אף אם סך ההכנסה המשותפת עולה על 14,400 שקלים חדשים לשנה, ובלבד שאינו עולה על 30,000 שקלים חדשים לשנה, ואולם הוא יהיה זכאי לקבלת סיוע כלכלי כאמור רק בעד החודשים שבהם ההכנסה המשותפת אינה עולה על 1,200 שקלים חדשים לחודש.

4. בקשה לקבלת סיוע כלכלי לפי חוק זה תוגש למשרד החינוך, אחת לשנה, לא יאוחר מהמועד שהורה עליו השר או מי שהשר הסמיכו לכך.

5. (א) בסעיף זה, "התקציב השנתי" – התקציב השנתי המיועד למתן סיוע כלכלי ללומדי תורה זכאים כפי שנקבע בחוק התקציב השנתי כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

(ב) סכום הסיוע הכלכלי השנתי למתן סיוע ללומדי תורה זכאים ייקבע בחוק התקציב השנתי.

⁷ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

⁸ ס"ח התשכ"ב, עמ' 120.

⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

(ג) סכום הסיוע הכלכלי החודשי שישולם ללומד תורה זכאי לפי חוק זה יהיה 1,040 שקלים חדשים.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג), עלה בשנה מסוימת מספר לומדי התורה הזכאים שהגישו בקשה לסיוע כלכלי ולא ניתן בשל כך לתת סיוע כלכלי חודשי באותה שנה לכל לומד תורה זכאי בסכום הנקוב באותו סעיף קטן תוך עמידה במסגרת התקציב השנתי, יינתן לכל אחד מלומדי התורה הזכאים, באותה שנה, סיוע כלכלי חודשי בסכום מופחת, אחיד, אשר יחושב בהתאם למסגרת התקציב כאמור.

6. סיוע לסטודנטים
התקציב השנתי שייקבע ללומדי תורה כאמור בסעיף 5 לא יעלה על 82% מתקציב קרן הסיוע במענקים והלוואות לסטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה, הפועלת מכוח סעיף 25 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958, באופן שיבטיח שתקציב הקרן יהיה גבוה ב-21% לפחות מסכום הסיוע שנקבע לפי סעיף 4(ב).

7. תקופת הזכאות של לומד תורה לקבלת סיוע כלכלי
סיוע כלכלי לפי חוק זה יינתן ללומד תורה זכאי לתקופה של חמש שנים מהמועד שבערו החל לקבל לראשונה את הסיוע הכלכלי כאמור.

8. קיזוז
(א) משרד החינוך יקזו מסכום הסיוע הכלכלי המגיע ללומד תורה זכאי לפי חוק זה, כל סכום שהשתלם לו שלא כדין.

(ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לפגוע באמצעי גבייה אחרים שהמדינה מוסמכת לנקוט לפי כל דין לשם גביית הסכום שהשתלם ללומד תורה זכאי שלא כדין.

9. ביצוע ותקנות
השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו.

10. שינוי היקפי שעות הלימוד בכולל
השר בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את היקפי שעות הלימוד הנקובים בפסקה (2) להגדרה "לומד תורה", לפי העניין.

11. תחילה והוראות מעבר
(א) תחילתו של חוק זה ביום ג' בטבת התשע"ז (1 בינואר 2017) (להלן – יום התחילה).
(ב) מתקופת הזכאות המרבית כאמור בסעיף 7 יופחתו תקופות אלה:

(1) התקופה שבה לומד התורה קיבל קצבה או מלגה ממשרד החינוך בתקופה שמיום כ"ה בטבת התשע"א (1 בינואר 2011) עד יום י"ט בטבת התשע"ו (31 בדצמבר 2015);

(2) התקופה שמיום כ' בטבת התשע"ו (1 בינואר 2016) עד יום התחילה.

(ג) לומד תורה שהסתיימה תקופת זכאותו לפי סעיף 7 בתקופה שמיום התחילה ועד יום ט"ז בטבת התשע"א (31 בדצמבר 2020) (בסעיף קטן זה – תקופת המעבר), בשל כך שהובאה בחשבון לפי הוראות סעיף קטן (ב)(1) התקופה שבה קיבל קצבה או מלגה, יהיה זכאי לקבל סיוע כלכלי חודשי בסכום השווה לתקציב למימון הוראת המעבר שיחולק בין כלל לומדי התורה הזכאים לסיוע כלכלי לפי סעיף קטן זה באותה שנת תקציב חלקי שניים עשר, ובכל מקרה לא יותר מ-1,040 שקלים חדשים לחודש, ובלבד שיעמוד בתנאי הזכאות לפי חוק זה; בסעיף קטן זה, "תקציב למימון הוראת המעבר" – סכום שייקבע, מתוך הסכום שייקבע לפי סעיף 5(ב), לגבי כל אחת מהשנים 2017 עד 2020.

נפתלי בנט
שר החינוך

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

יולי יואל אדלשטיין
יושב ראש הכנסת

ראובן ריבלין
נשיא המדינה